

Samoupravni sporazum

O razporejanju dohodka in delitvi osebnih dohodkov nadomestilih in prejemkih

Osebnih dohodki so ena izmed najpomembnejših področij v poglavju medsebojnih razmerij v združenem delu in nam obenem najbližji in najzanimivejši. Končno smo, kljub toliko novim samoupravnim aktom, uspeli pripraviti tudi osnutek samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka in osebnih dohodkov.

Osebnih dohodki so temeljna pravica iz združenega dela, zato delavci o njej odločajo neposredno. Sporazum bo sestavljen posebej za vsako TOZD in SSSS. Sprejeli jih bodo zbori delavcev, delavci pa bodo morali tudi podpisati izjave, da se strinjajo s pravicami in obveznostmi, ki izhajajo iz določb sporazuma.

Samoupravni sporazum bo določal:

- razporejanje dohodka
- merila za ugotavljanje osebnih dohodkov
- načini določanja višine osebnih dohodkov, kjer se

upoštevata načelo, da je delovni prispevek edina zakonita podlaga, po kateri se ugotavlja osebni dohodek; podlaga za osebni dohodek pa je delavčev živno in minulo delo.

Sporazum bo vseboval določila sindikalne liste, ki jih mora seveda določiti konkretno. Tako bodo določeni:

- osebni dohodki pripravnikov,
- izplačila osebnih dohodkov za nadurno delo, nočno delo, praznike itd. in razna nadomestila osebnih dohodkov;

— pravice delavcev iz minulega dela (dodatek za skupno delovno dobo in dodatek za delovno dobo v delovni organizaciji;

— dnevnice, nočnine, prevozniki stroški, terenski dodatek, nagrade in druga izplačila.

Vsebuje tudi prejemke, oziroma izdatke iz sklada skupne porabe:

- regres za letni dopust,
- razne solidarnostne po-

moči delavcem in njihovim družinskim članom,

— odpravnina ob odhodu delavca v pokoj,

— nagrade ob delovnih jubilejih.

Fredlogi sporazumov so pripravljani enotno za vse TOZD in SSSS, razen posameznih poglavij, ki se zaradi različne organizacije, oziro-

1975 — mednarodno leto žensk

Organizacija združenih narodov je leto 1975 proglasila za mednarodno leto žensk, da bi pripomogla k hitrejšemu prehodu od zapisane do resnične enakopravnosti žensk. V tem letu se ne bomo zavzemali toliko za sprejem novih deklaracij, ampak za iskanje poti, po katerih bo mogoče uresničiti že proglašene pravice in enakopravnost, podprli bomo poziv vladam, naj bi storile svoje za to, da bodo ženske zares mogle napredovati. Kakor gre sicer za prikazovanje enakopravnosti žensk v splošnem razvoju, gre v bistvu za položaj človeka brez razlike po spolu. Če je položaj nekega moškega v neki družbi slab, je položaj ženske še dvakrat slabši.

Po načelu: **enakopravnost, razvoj, mir**, po proglasu OZN, bomo v Sloveniji načrtovali razglabljanja in akcije pod naslovom »ženska v združenem delu«.

8. marec kot mednarodni dan žena ima še vedno aktualno vsebino, zato se moramo ob proslavljanju zavzemati za to, da bo ta dan vsebinsko odražal svoje poslanstvo ne samo s pogledom nazaj v zgodovino, temveč s pogledom naprej, s podvojenim prizadevanjem za hitrejšo razreševanje vseh perečih družbenih vprašanj, ki zadevajo ženo polno uveljavljanje, da bo lahko proizvajalka in družbeno-politični subjekt.

8. marca mineva 65 let, odkar so na drugi mednarodni socialistični ženski konferenci 1. 1910 v Københavnu na Danskem zastopnice socialistke sprejele predlog sekretarke Mednarodnega ženskega sekretariata, Klare Zetkin in njenih sodelavk o mednarodnem ženskem dnevu. Od tlej naj bi ga socialistke prirejale vsako leto in v vseh

ma poslovanja razlikujejo. Pri sestavi smo upoštevali tudi določila samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za razporejanje dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke usnjarsko-predelovalne industrije SRS. Vsebinska sindikalne liste je zaradi enotnega položaja delavcev določena za vse delavce delovne organizacije enako in želeno bi bilo, da bi ta določila enotno sprejeli.

V času javne razprave želimo čimveč predlogov, oziroma utemeljenih pripomb, saj bomo le tako sprejeli sporazume, ki bodo vsem v zadovoljstvo.

Ivanka Horžen

državah z zahtevo po volilni pravici, prikazani kot del družbenega vprašanja in v znamenju skupnega boja delavskega razreda in vseh delovnih ljudi proti vsakršnemu iskriščanju.

Hkrati naj bo naše praznovanje v znamenju prehojenih 55 let od leta 1920, ko naj bi se po navodilih komunistične internacionalne ustanovljale posebne ženske komunistične organizacije. Tega so se konec leta 1920 lotile tudi slovenske komunistke pod vodstvom Tončke Čečve. Obznanja pa jim je to preprečila.

Pred 40 leti je jugoslovanska oblast razpustila Zvezo delavskih žena in deklet, ki je delovala s svojimi podružnicami po vsej Sloveniji, postala pa je takratnim oblastnikom »nevarna« zaradi vse močnejšega komunističnega jedra.

Po komaj petih letih 1. 1940, je zaradi komunističnega delovanja njenih članic doživel podobno usodo »Dom visokošolk« v Ljubljani, ki ga je univerzitetni senat razpustil.

In končno bomo ob letošnjem 8. marcu ocenili prehojenih 30 let osvoboditve našega človeka — torej tudi ženske — borke, jetnice, aktivistke med NOB in bojevnice v povojni graditvi.

Ko smo si postavili nalogo, da moramo rehabilitirati politično udeležbo žensk v predstavnih in političnih telesih, lahko govorimo, da uspehi niso izostali. V skupščinskih telesih izvoljenih 34 % žensk — ob jesenskih volitvah v SIS sprejetih 39 % žensk izpričuje, da pripravljenosti žensk za politično delo ne gre zanemarjati.

Naj si letošnji 8. marec zastavi vprašanje, zakaj smo od 60 % žensk med kmečkimi proizvajalci, zaupali izvolitev le 10 % in zakaj ženska v vod-

skupnosti še vedno ni prodrla (18 %). Pa vendar si ženska kot delavka v združenem delu prizadeva za možnosti, pravice in dolžnosti, da bi se lahko aktivno in ustvarjalno borila za hitrejšo reševanje vprašanj, ki jo najbolj občutno zadevajo. Ne samo njen, splošno družben problem je pospešeno reševanje otroškega varstva in družbene prehrane, kar so v svojih stališčih poudarili tudi lanski kongresi ZK in zveze sindikatov. V neposredni povezavi med organizacijami združenega dela in krajevnimi skupnostmi ob družbeno strokovni iniciativi, samoupravnih interesnih skupnosti bodo prizadevanja hitreje obrodila sadove. V boj za to zmago pa mora stopati družbeno in politično osveščena in usposobljena delegatka, ki ji moramo omogočati vse oblike izpopolnjevanja.

Pred nami so volitve v krajevne in občinske organizacije socialistične zveze. Od izvolitve žensk v vsa ta telesa, od aktivnosti v novo ustanovljenih svetih za vprašanja družbeno-ekonomskega in političnega položaja ženske bo odvisno, kakšen bo položaj ženske v združenem delu.

Delavce, zlasti pa žensko zadevajo mnogi v letu 1974 sprejeti zakoni. V zakonu o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu je s 1. 1. 1975 pridobila zlasti podaljšani rodniški dopust, v maju sprejeta **Resolucija o načrtovanju družine in družbenih prizadevanjih za njen nastanek in razvoj** pa nas obvezuje, da si bodo vsi družbeni in politični dejavniki prizadevali, da bo tako začrtano gibanje zagotavljalo srečno otroštvo naših otrok in za vestno, srečno starševstvo ob pospešeni gradnji stanovanj v urbanistično urejenih soseskah, celodnevni šoli ali šoli s podaljšanim bivanjem, družbeni prehrani in še o čem. Budno moramo paziti, da se ne bodo pritihotapili ob sicer pozitivne zakonske določbe diskriminacijski ukrepi, ki ženski ne bi zagotavljali enotnih možnosti pri vstopu na delo, pri izobraževanju ob delu ali pri napredovanju pri delu.

Letošnji 8. marec praznujemo tudi v pogojih velikih naporov za stabilizacijo gospodarstva, v pogojih boja za varčevanje, znižanje stroškov itd. Toliko bolj pričakujemo, da bodo organizacije združenega dela ob letošnjem proslavljanju 8. marca usmerile in namenile predvidena sredstva za darila za namene, ki bodo pospešili konkretno reševanje vseh znanih odprtih vprašanj, ki najbolj prizadevajo zaposleno žensko.

Od sindikalnih organizacij, krajevnih in občinskih organizacij SZDL, ZZB, šolskih kolektivov in drugih dejavnikov pa pričakujemo, da bodo pripravili za ženske v svojih delovnih in družbenih sredstvih proslave ali delovna srečanja, kot jih zaslužijo delavke v organizacijah združenega dela, kmetijske proizvajalke, družbene delavke na vseh ravneh pri vseh velikih in drobnih političnih, družbenih in humanitarnih delih.

Žene — matere!

Iskrene čestitke ob vašem in našem skupnem prazniku vam izrekajo samoupravni organi, vodstvo delovne organizacije in družbenopolitične organizacije.

Zaključni račun OZD PEKO za leto 1974

Poslovno leto 1974 označuje nekatera nova dogajanja iz družbenoekonomskega področja, ki prinašajo tudi v poslovnem pomenu nove kvalitete, istočasno pa so na rezultate vplivale tudi splošne gospodarske prilike doma in v svetu.

Iz družbeno ekonomskega področja moramo omeniti predvsem novo organiziranost združenega dela, ki je v nastajanju. V naši delovni organizaciji smo od tega že izvedli prvo fazo pri snovanju temeljnih organizacij združenega dela in je vse leto poslovalo 5 temeljnih organizacij, od tega 4 proizvodne in posebna TOZD, ki kupuje vse proizvode proizvodnih TOZD in jih nato prodaja na raznih tržiščih. Tako konstituiranje je bilo vpisano 2. 12. 1974 tudi v register pri Okrožnem gospodarskem sodišču v Ljubljani. Kot važna novost je bilo v 1974. letu vpeljeno tudi samoupravno sporazumevanje z različnimi interesnimi skupnostmi, iz česar so izhajali v glavnem tudi vsi prispevki, bodisi iz osebnih dohodkov posameznikov, bodisi iz dohodka TOZD.

Na poslovna gibanja v tem letu je v nemajhni meri vplivala svetovna in domača energetska kriza, kar je imelo za posledico na eni strani skokovito rast cen surovinam in na drugi strani umiritve in padec konjunktore na trgu z industrijskimi izdelki. Negativne posledice na dogajanja v naši delovni organizaciji je imela tudi domača inflacija, ki je imela za posledico visok porast zakonskih in družbenih obveznosti, predvsem pa razvrednotenje lastnih finančnih virov, česar nismo mogli nadoknaditi niti z novo doseženo akumulacijo.

Nedvomno so na končne rezultate vplivale tudi naše notranje slabosti. Predvsem so bile opazne organizacijske pomanjkljivosti pri pripravi in planiranju proizvodnje, ponovno se je znižalo število proizvodnih delovnih ur, od 55,1 % na 52,8 % vseh opravljenih ur, povečalo se je število bolezenskih izostankov od 3,70 % na 3,82 %, število defektov se je v proizvodnji obuteve povečalo za 16 %, vse v primerjavi z 1973. letom.

Seveda pa lahko ugotovimo tudi pozitivne vplive na rezultate. Iz količine potrebnega dela v minutah na enoto proizvoda izhaja, da se je dvignila produktivnost po posameznih TOZD od 7 %–20 %, da se je znižalo število reklamacij kupcev od 1,33 % na 1,19 %, da smo v lastnih prodajalnih prodali po količini za 10,8 % in po vrednosti za 14 % več parov obuteve in da so skupne zaloge izdelkov po stanju ob koncu leta za 7,5 % nižje kot ob začetku leta.

Našteli smo glavne zunanje in notranje vplive na rezultate delovne organizacije kot celote, v naslednjem pa preglejmo finančne rezultate, ki vsa dogajanja izpričujejo v vrednostni obliki:

I. CELOTNI DOHODEK

Celotni dohodek v letu 1974 ni povsem primerljiv s preteklim letom zaradi interne

Realizacija v letu 1973	(v 000) din 622.328
Realizacija v letu 1974	(v 000) din 743.432
predstavlja povečanje za	19,5 %

Dejansko izkazujemo v zaključnem računu celotni dohodek v vrednosti 1.248.145.000 dinarjev in vsebuje tudi interno realizacijo ter je zaradi tega višji od lanskoletnega za 48,8 %.

Pri skupni eksterni realizaciji je lastna trgovska mreža udeležen za 49,5 %, izvoz na zahod z 8,5 %, izvoz na vzhod z 20,3 % prodaja obuteve ostalim domačim kupcem z 3,5 %, prodaja proizvodov PUR z 5,3 %, proizvodi Gumoplast z 3,5 %, prodaja materiala in odpadkov z 8,3 %, ostalo prodajo v višini 1,1 % pa predstavljata servisni izvoz z 0,9 % in prodaja v tovarniškem bifeju z 0,2 %.

Z letnim poslovnim sporazumom smo predvideli celotni dohodek v višini 1.042.008.000 dinarjev in je torej dejansko doseženi za 19,8 % višji.

V celotnem dohodku je vsebovana za 39,6 % interna realizacija, za 59,2 % eksterna realizacija, 1,2 % celotnega dohodka pa predstavljajo izredni dohodki.

II. PORABLJENA SREDSTVA

V istem odstotku kot celotni dohodek, torej za 48,8 % so se povišala tudi porabljena sredstva. Med njimi so se stroški za porabljene material povišali za 51,9 %, nabavna vrednost realiziranega trgovskega blaga za 40,5 % in amortizacija za 28,0 %, dočim ostali stroški ne izkazujejo bistvenih premikov v odnosu na preteklo leto, oziroma ne bistveno vplivajo na dohodek podjetja.

Pri obračunu amortizacije moramo omeniti, da smo jo obračunali po z letnim poslovnim sporazumom določenih stopnjah, jo povišali po zakonu za dvo in trojzemensko delo, to vse povečali za 26 % v smislu uradno ugotovljenega inflacijskega količnika, do dovoljene neobdajljive meje pa smo povečali nekatere stopnje tako, da smo amortizacijo obračunali po skrajnih neobdajljivih možnostih.

V proizvodnih TOZD so bili skupni poslovni stroški, vključujoč tudi osebne dohodke in zakonske in pogodbene obveznosti za 2,9 % nižji od vkalkuliranih, vendar smo ob tem po sklepih izvršnega odbora izdali posameznim delovnim enotam za nevkalculirane stroške dobropise v višini 1,5 % v breme skupnih potreb delovne organizacije, tako, da dejansko znižanje stroškov znaša le 1,4 %.

realizacije med TOZD, če pa ga primerjamo samo v delu, ki ga sestavlja dosežena eksterna realizacija, dobimo naslednjo sliko:

Porabljena sredstva, v katerih so z 2 % zajeti tudi izredni izdatki in med njimi znižanja cen izdelkov zaradi razprodaj z 1,3 %, predstavljajo 83,3 % celotnega dohodka, dočim za dohodek ostane 16,7 %.

III. DOHODEK IN DELITVE

1. Sestav dohodka

Doseženi dohodek delovne organizacije je bil v letu 1974 za 36,6 % večji. Ta podatek sicer navidezno kaže, da se je dohodek povišal manj kakor celotni dohodek (48,8 %), vendar je to le posledica že omenjene interne realizacije, ki je vsebovana v celotnem dohodku in vsebuje kot dohodek le vkalkulirane osebne dohodke.

Na ustvarjeni dohodek je poleg vkalkuliranih osebnih dohodkov, ki so se povišali za 16,9 % in vkalkuliranih pogodbenih in zakonskih obveznosti, ki so se povečale za 87 %, vplival tudi skupni dobiček, ki predstavlja 31,2 % dohodka, dočim so vkalkulirani osebni dohodki vsebovani v dohodku z 52,8 % in vkalkulirane zakonske in pogodbene obveznosti z 16 %.

Dobiček je bil dosežen iz razlik med stalnimi in dejanskimi nabavnimi cenami z deležem 13,9 %, iz prihrankov v proizvodnji z deležem 8,3 % in iz razlik med lastnimi in nabavnimi cenami izdelkov ter doseženimi prodajnimi cenami z 93,3 %, negativno postavko z 15,5 % pa predstavlja presežek izrednih izdatkov nad izrednimi dohodki. Ker se ti izredni izdatki pretežno nanašajo na znižanja cen v prodaji in na dane skontje v prodaji, jih moramo odpisati od tega dela dobička, tako, da ta dejansko znaša 77,8 % doseženega dobička.

Dobiček, dosežen pri eksterni prodaji predstavlja 7,6 % realizacije, upošteva presežek izrednih izdatkov pa 6,8 %.

Negativne postavke pri dobičku predstavlja izvoz v celoti in sicer izvoz na zahod s 7,9 % in izvoz na vzhod z 1,6 % izgube, ki pa se skupaj z dejanskimi prodajnimi stroški v višini 2,83 % povišata na 10,7 % izgube na zahodu in 4,4 % na vzhodu.

2. Delitve dohodka

Zaradi preglednosti navajamo v naslednji tabeli dejanske podatke o delitvi dohodka v primerjavi z letom 1973 (v tisočih dinarjev)

	1973	Struk.	1974	Struk.	Index
Doseženi dohodek	152.234	100	208.177	100	136,7
pogodbene obveznosti	7.117	4,6	7.262	3,5	108,5
zakonske obveznosti	9.280	6,0	23.410	11,3	252,3
namensko za stan.	—	—	2.340	1,1	—
za osebne dohodke	86.417	56,9	128.239	6,16	148,4
za druge os. prej.	1.852	1,2	2.610	1,2	140,9
rezervni sklad	3.033	2,0	4.164	2,0	137,3
posojilo nerazvitim	5.982	3,9	6.034	2,9	100,8
skupne rezerve	2.347	1,5	2.216	1,1	94,4
sklad skupne porabe	7.000	4,6	7.500	3,6	107,1
potrebe druž. služb	744	0,5	2.500	1,2	336,0
poslovni sklad	28.572	18,8	21.902	10,5	76,6
Skupaj	152.234	100,0	208.177	100,0	136,7

Pri delitvi moramo omeniti, da smo po sklepih vseh TOZD iz dohodka namensko razporedili zaradi izpada bančnih sredstev din 2.340.000 kot dodatna sredstva za stanovanjski sklad. Za sklad skupne porabe je bilo sklenjeno, da izločimo skupaj 10.000.000 din, v zaključnem računu pa je to prikazano deljeno za potrebe družbenih služb in za lastne potrebe.

Tabela že sama zgovorno kaže vsebinsko stran delitve, omenimo naj le, da povišanje sredstev za osebne dohodke izvira iz tega, ker smo pokrili tudi vse osebne dohodke, ki so bili v začetku leta v zalogah izdelkov, v tem zaključnem računu pa nismo pokrili le osebnih dohodkov, ki so vsebovani v nedokončani proizvodnji. Če upoštevamo OD le 130,0, udeležba v dohodku pa le 53,9 %.

Sklep o delitvi dohodka na del za osebne dohodke je bil že potrjen na zborih kolektiva, ko smo se odločali o tretji delitvi in so bila sredstva tudi že obračunana in izplačana, el rezervni skladi OD

Posamezne delovne enote so dosegle naslednje povprečne mesečne osebne dohodke:

Modelirnica	2.999,36
Sekalnica	2.770,04
Izdelava zgornjih delov 511	2.527,98
Izdelava zgornjih delov 512	2.469,74
Izdelava zgornjih delov 550	2.085,72
Goodyear	2.664,48
Lepljena I	2.520,70
Lepljena II	2.509,78
Lepljena III	2.679,04
Gumarna	3.170,44
Plastika	2.724,54
PUR	2.578,94
Kartonaža	2.487,94
Transport	3.099,46
Vzdrževalni obrati	2.977,52
Skladišča, vratarji, snažilke	2.626,26
Skupne službe	3.110,38
Prodajna mreža	3.161,34

V. FINANČNA SREDSTVA

Ob koncu leta 1974 razpolagamo z naslednjimi poslovnimi sredstvi (v 000 din)

1. Poslovna sredstva	
poslovni sklad za lastne potrebe	236.822
delo poslovnega sklada v skupnih rez.	8.482
del posl. skl. dan kot posojilo nerazv.	20.482
trajna sredstva iz bančnih virov	17.073
Skupaj poslovni sklad	282.859
kreditni za osnovna sredstva — dolgoročni	5.170
kreditni za obratna sredstva — dolgoročni	18.677
Skupaj krediti — dolgoročni	23.847
Domači vlagatelji (Ob. Sk. Trbovlje)	3.409
Skupni trajni viri poslovnih sredstev	310.115

(Nadaljevanje na 3. strani)

Zaključni račun ...

(Nadaljevanje s prejšnje str.)

Lastni viri trajnih poslovnih virov predstavljajo 91,2 %, tuja sredstva pa le ostanek 8,8 %.

Ta sredstva so dolgoročno vezana v osnovnih sredstvih v vrednosti 52.652 tisoč din, tako, da od trajnih virov koristimo za obratna sredstva 182.341 tisoč din.

V vseh zalogah imamo ob koncu leta vezanih 199.952.000 N din in so torej te pokrite iz lastnih virov 91 odstotno. Ostanek pokrivalo s kratkoročnimi krediti v višini 26.415.000.— din, ki delno tudi finansirajo ostala sredstva v obtoku.

V odnosu na stanje ob začetku leta se je lastni poslovni sklad povečal za 12,2 %, dočim so se povprečne vezave v osnovnih sredstvih povečale za 6 % in v obratnih sredstvih znižale za 1,7 %, kar je povzročilo boljše likvidnost in nadaljno investicijsko sposobnost podjetja.

skupno še za 6.379.763.— din nedokončanih investicij, oziroma investicij v teku.

Za investicijsko vzdrževalna dela je bilo z letnim poslovnim sporazumom predvidenih za proizvodnjo 4.230.000.— din in za prodajno mrežo 1.388.000.— din ali skupno 5.618.000.— din.

Porabljeno je bilo dejansko za proizvodnjo 4.447.340.— din in za prodajo 350.712.— din ali skupno 4.798.052.— din. Skupno torej ni bilo prekoračenja, presežek v proizvodnji v znesku 217.340.— din pa krije prihranek v prodaji.

VII. TOVARNISKA MENZA

Tovarniška menza z bifeji je poslovala v okviru skupnih služb podjetja. Svojih stroškov poslovanja v letu 1974 — točneje v II. polletju zaradi podražitve ni mogla pokrivati z določenimi prodajnimi cenami za obrok in rednih prispevkov v višini 3.— din k obroku ter je iz-

je prispevalo v obliki redne dotacije po 3.— din k obroku 1.115.959.— din in pokrilo izgubo v višini 110.684.— din, kar zneske skupaj 1.226.643.— din. Ta znesek ne presega dovoljene meje po samoupravnem sporazumu, ki določa največ 100.— din mesečno na zaposlenega.

VIII. ZAKLJUČEK

To poročilo prikazuje finančne kazalce za delovno organizacijo kot celoto. O doseženih rezultatih po TOZD bo sestavljeno posebno poročilo, ki bo obravnavalo ključne račune in delitev dohodka za vsako TOZD posebej.

Nova prodajalna

V ponedeljek, 10. februarja, je bila v Leskovcu otvoritev naše nove, 117 prodajalne. Če lokacije za trgovine razdelimo v A, B in C kategorije glede na frekvenco kupcev v tistem delu, potem bi lokacijo naše trgovine v Leskovcu uvrstili v B kategorijo. Lokal je od glavne trgovske ulice oddaljen ca. 100 metrov, to-

stu je že 20 prodajaln z obutvijo (Borovo, Obuća, Fruška gora, Planika itd.).

Naš lokal ima 70 m² prodajnega prostora in 70 m² skladiščnega prostora. Notranja oprema je izdelana tako, da je potrošniku prikazana obutev ne le v izložbi, pač pa tudi v prodajnem prostoru. Poslovalnico smo uvrstili v III. kategorijo,

da še vedno ima ta ulica vpliv nanj, ker je lokal od tam viden.

Leskovac je mesto s približno 55 tisoč prebivalci, z okoliškimi kraji, ki potrošniško gravitirajo k Leskovcu pa približno 150.000. Mesto ima dobro razvito kemično (NAR-TA), tekstilno in tudi kovinsko industrijo. V me-

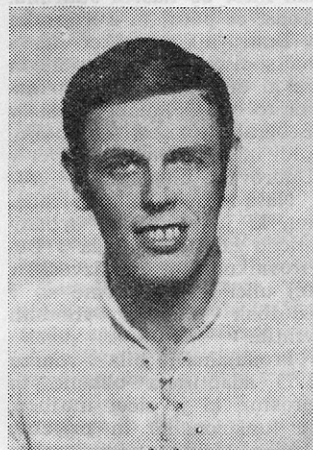
predvideva se minimalno 175 milijonov starih din prometa.

Želimo, da bi naša poslovalnica s svojim bogatim sortimentom zadovoljila čim več potreb po obutvi prebivalcev Leskovca in okolice, kolektivu poslovalnice pa uspešen start.

Francka Bergant

— Naš novator —

Letos je leto novatorstva in tehničnih izumov. To smo objavili že v prejšnji številki. Danes pa smo obiskali našega novatorja. To je mladi strojni ključavničar v obratu PUR, Stepišnik Herman, rojen 3. 4. 1941. Kako je postal

novator, oziroma kako je prišel na idejo o zboljšavi nam je dejal:

»V maju leta 1972 je bila končana montaža DESME I in začela se je poskusna proizvodnja PUR podplatov EMA in RASTA. Modeli za podplate so bili izdelani v Italiji. Proizvajalci modelov so priznali, da zobcev na podplatih ne bo mogoče kvalitetno izdelati. Že pri poskusnem vlišanju se je namreč pokazalo, da se reza za iztis zamaši. Vložek za iztis je bil v zgornjem delu modela pritrjen z vijaki, zato je bil samo prvi par podplatov kvaliteten, ostali — naslednji pa so bili izloček. Prišlo mi je na misel, da bi se vložki za iztis pridrili na zgornjo polovico z magneti, kar je omogočilo čiščenje po vsakem vlišanju.

Mojo zamisel so sprevedli orodjarji. Sedaj pa izdelujejo take modele tudi v Italiji.«

Analitična ocena delovnih mest

V zadnji številki ČEVLJARJA v lanskem letu je bilo omenjeno, da se bomo v pričetku letošnjega leta lotili zahtevne naloge — analitične ocene delovnih mest.

Prvi sestanek popisovalcev delovnih mest, ki ga je vodil tov. Pavle Kogej, dipl. psiholog iz Ljubljanskega zavoda za organizacijo poslovanja, je bil 7. februarja. Popisovalci so prejeli ustna in pismena navodila ter posebne obrazce »opis in kategorizacija delovnega mesta«. Vsak popisovalec naj bi opisal in ocenil 10 do 15 delovnih mest.

Za oceno delovnega mesta je osnova opis delovnega mesta. Jasno moramo ločiti, kaj je vrednotenje ljudi in kaj je vrednotenje delovnega mesta, je poudaril tov. Kogej. Pri vsem je potrebno opozoriti, da bodo popisovalci ocenjevali delovno mesto in ne delavca, ki na njem dela. Ne se ozirati na to, kdo dela na delovnem mestu in koliko časa že dela.

Kriteriji za ocenjevanje so naslednji:

1. ZAHTEVANA ŠOLSKA ZNANJA

Pri tem upoštevamo znanja, ki jih delavec praktično uporablja za normalno opravljanje svojega dela.

2. ZAHTEVANA FUNKCIONALNA ZNANJA

To so tista znanja, ki jih mora delavec pridobiti v času uvajanja na konkretnem delovnem mestu, katera ni pridobil v redni šoli.

3. PROGRAMIRANOST DELA

Čimbolj so delovni postopki oziroma način dela podrobno vnaprej določeni, tem bolj je delo programirano in manjša je stopnja samostojnosti in obratno: čimveč odgovornosti zahtevamo od delavca, čim manj mu dajemo podrobnih navodil, tem manj je delo programirano.

4. VPLIV NA POSLOVANJE OZIROMA DOHODEK

Posamezna delovna mesta imajo lahko manjši ali večji vpliv na delovanje skupine, oddelka, enote ali službe, nekatera delovna mesta pa imajo lahko vpliv na uspešnost oziroma na delovanje celotne organizacije.

5. DELOVNI NAPOR

Tu ločimo: fizični napor, napor čutil in napor pri delu s strankami

6. DELOVNI POGOJI

Sem štejejo: delovni čas, nevarnost nesreč in obolenj, umazanost, smrad, prah, dim, temperatura, mokrota, vlaga in ostale otežujoče pogoje dela

2. Sklad skupne porabe

a) redni sklad SSP v 000 din

stanje ob začetku leta	257
povečanje za razporeditev po ZR 1973	7.000
ostala povečanja (obresti, vračila)	19
Skupaj razpoložljivo v letu 1974	7.276
poraba za obr. iz leta 1973	37
samski dom 1973	41
dotacije	1.190
proslave	193
regresi za dopust	2.597
prispevek za gradnjo šol	827
finansiranje skupnih služb	1.201
ostalo (pogr., klim. zdr., član., upokoj.)	213
Skupaj poraba v letu 1973	6.299
Stanje 31. 12. 1974	977
Formirano po ZR 1974	7.500
Razpoložljivo za leto 1975	8.477

b) stanovanjski sklad v 000 din

stanje ob začetku leta	246
povečanje iz prispevkov od OD	4.268
povečanje od anuitet delavcev	1.155
povečanje od obresti in ostalo	150
Skupaj razpoložljivo v letu 1974	5.819
poraba za obresti	10
odplač. kreditov	64
posojila delavcem	3.612
nakup stanovanj	180
Skupaj poraba	3.866
Ostanek za leto 1975	1.953
Formiranje po ZR 1974 dodatno	2.340
Razpoložljivo 1. 1. 1975	4.293

3. Rezervni sklad

Redni rezervni sklad v letu 1974 ne izkazuje drugih premikov razen povečanja iz delitve dohodka in znaša ob koncu leta 15.727.310,35 din.

VI. INVESTICIJE

Za leto 1974 je bilo predvideno z letnim poslovnim sporazumom in potrjenim re-balansom investicijskih vlaganj za proizvodne TOZD skupno 16.074.500 din in za TOZD prodaja 20.000.000 din.

Dejanske ključne investicije ob koncu leta pa predstavljajo v proizvodnem delu podjetja 13.026.826.— din in v prodajnem delu 12.402867.— din, ostalo pa je

kazala končno izgubo v višini 110.684.— din, kar zneske 7,4 % od vrednosti realizacije kuhinje. Izguba kuhinje je dejansko višja že za dohodek, ki so ga ustvarili bifeji v višini 210.276.— din, in če upoštevamo tudi to, je odstotek izgube v kuhinji po dosedanjih cenah znašal 21,5 %. Izgubo je tako v celoti krila naša delovna organizacija, čeprav imamo abonente tudi iz drugih podjetij. Nujno je zato izdelati nove kalkulacije o dejanski ceni obrokov in dosedanje izgubo razporediti sorazmerno tudi na odjemalce iz drugih delovnih organizacij. K poslovanju menze je naše podjet-

Skupaj planirana sredstva za leto 1974	36.074.500.—
Dejansko angažirana sredstva	31.809.456.—

V Cerknici

Poslovalnico v Cerknici bodo adaptirali v juniju in juliju letos, zato sem bila tem bolj radovedna, kako je tam sedaj. Preureditev bi se sicer bolj prelegla v mrtvi sezoni, a kaj ko ni mogoče vse naenkrat. Prodajalna je resnično potrebna adaptacije. Zunanji izgled je tako žalosten, fasada bi že davno morala dobiti drugo lice, napisa ni nikjer več. Po adaptaciji se promet ne bo bistveno povečal, le kar bodo večje zaloge in s tem večja izbira. Imele pa bodo boljše delovne pogoje in boljši pregled nad zalozami. V cerkniški poslovalnici Peko so namreč zaposlene tri prodajalke. Poslovod-

prodajale. Lanski promet bi bil lahko boljši. Zelo neredno smo dobivali robo.

Sicer pa se s prodajo pohvalijo. Posebno dobro je šla v prodajo sezonska znižana obutev. Lani so plan prodaje presegle samo dinarsko, parsko pa so bile za 300 pod planom. Vzrok za to so copati. Copate so namreč dobile šele v drugi polovici decembra in v januarju. Le kdo pa bo čakal na copate do srede zime, pa čeprav ni mraza.

»Ko je bil manevar JESEN 74 bi prodajale »za med« delovne čevlje ali kakršnekoli visoke čevlje, pa jih nismo imeli,« je dejala Jelka. Takrat je v Cerknici zapadel prvi

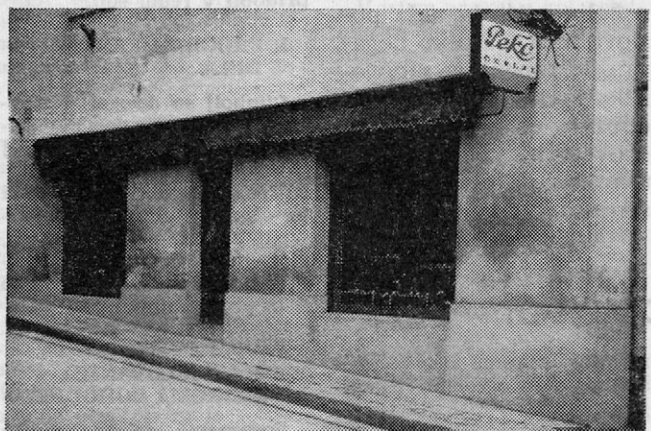

Milena, Jelka in Fani

kinja Šajm Fani, Brenca Jelka in Otoničar Milena. V skladišču imajo vskladiščeno samo gumijasto obutev, ker je preveč vlažno.

sneg in oznanil zimo, ki je ni in ni.

Tudi v Cerknici je trgovina odprta deljeno dopoldne in popoldne. Poskusile so že

Poslovalnica je potrebna adaptacije

Za pomlad-poletje pa pravi poslovodja Fani: »Če bomo imele pravo robo, oziroma če bodo naročila prihajala redno in pravočasno, pa če bo vreme ugodno, bomo dobro

NON-STOP, pa se ni obneslo. Tamkajšnji kupci so navajeni na klasičen delovni čas. Izložbe aranžirajo same, pospravljajo tudi in kot same pravijo, so »deklice za vse«.

Idriji

V Idriji mi res ni bilo treba spraševati, kje je trgovina PEKO, ker je v centru Idrije. Pred poslovalnico je lep spomenik NOB, v ozadju pa močni idrijski grad.

V prodajalni sta bili obe: poslovodja Jurjevčič Stanka

in Brelih Milena. Delata deljen delovni čas. Premalo sta doma, pravita, saj morata vso režiyo opraviti med opoldanskim odmorom ali zvečer. Obe imata doma šolarje, zato zares težko shajata s časom. Najbolj ju tare skladišče, ki

je oddaljeno 1 km od prodajalne. Nema lokrat tovorita z ročnim vozičkom škatle s čevlji po Idriji. »Saj smo

ne predrage. Sezonsko znižanje je šlo prve dni izredno dobro, tako, da so ostale le velike in manjše številke. Lan-

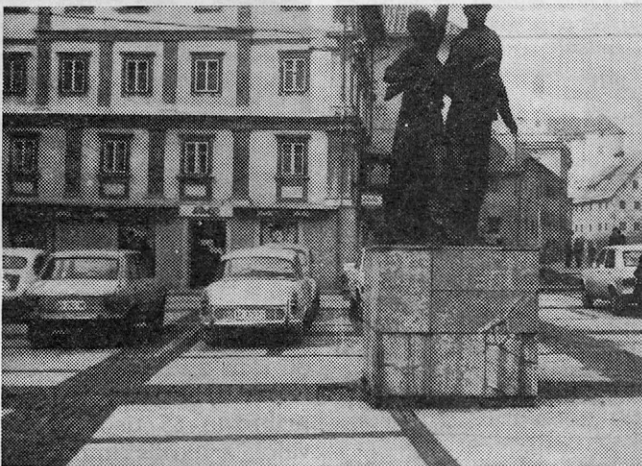
Brelih Milena in Jurjevčič Stanka

že iskali, pa ne dobimo, tu v centru je vse že zasedeno,« pravi Stanka.

V sezoni prodaje imata dela čez glavo, v tako imenovanem mrtvem času pa bi bilo dela premalo, če bi hoteli imeti še eno moč. Verjetno bosta problem rešili na ta način, da bi vzeli v uk vajenko.

ski plan sta presegle, parsko pa sta v zaostanku. Vzrok je isti kot v Cerknici — prepozna dobava copat. Prodaja jima je lepo tekla do novembra, v decembru pa sta začeli dobivati izvozne ostanke in nista uspeli znižati zaloz.

Poslovalnica je bila adaptirana v maju 1973. Prodajni

Poslovalnica v Idriji

V Idriji se namreč pozna, da rudnik stagnira, pa še konkurenca je močna. Nedaleč stran sta prodajalni Borovo in Alpina. Kupci se pa tudi razlikujejo od večjih središč. Ne iščejo več modernih čevljev, hočejo le praktične in

prostor je lepo urejen, dovolj velik, le izložbe so premajhne.

Dopust planirata tako, da se zvrstita in ga seveda prilagajata potrebam trgovine, sicer pa ne gre drugače.

in Dubrovniku

Ste že bili v Dubrovniku? Res je to eno izmed najlepših mest ob našem Jadranu. Toda, če potujem z avionom v Dubrovnik zato, ker imam na sodišču težaven spor, in če ni dolgo, ko je avion namesto na letališki stezi v Beogradu pristal na polju, tudi misel, da moram spet v Dubrovnik, ni prijetna.

Naša trgovina je na Stradanu, ki je glavna in urbanistično zaščitenaa ulica v Dubrovniku. Napisov z izveski v tej ulici ni, vse firme so v izložbah ali na vhodnih vratih.

Prodajalna je bila v marcu 1973 adaptirana okusno in prostor, ki je sicer majhen, je funkcionalno in prijetno urejen. Manjka pa primerno

ogledalo, saj se vsi pritožujejo, ker se v dosedaj montiranem ogledalu ne da videti kako izgledajo čevlji na nogi, razen če kupec ne stopi čisto k ogledalu, celotnega izgleda človeka pa se sploh ne da videti. Pa tudi izložbena okna niso z notranje strani zašči-

tena, so zakrita z zavesami, kar kviri izgled prodajalne.

Poslovodja Šain Dinko, ki je v prodajalni šele od aprila 1974, mi je večkrat ponosno zaupal, da se je promet zelo povečal in da se vsi trudijo, da bi prodali še več. Ob mojem obisku jim je zmanjkalo škornjev in so zato vso pošiljko skoraj sproti prodali. Čeprav je bil dan lep in sončen, sem opazila, da je dosti žensk nosilo škornje, zato me ni čudilo, da je bilo povpraševanje po škornjih precejšnje.

Pomočnica Ljubica Galović je povedala, da je zadovoljna in da gre posel v redu, včasih pa ji manjka kakšnega modela, ki bolj gre. Mlada pomočnica Gordana Polunič je bila bolj plašna, toda upam, da si bo s prakso že pridobila pogum, medtem ko je Svetac Božo, ki je šele dobro pričel delati v prodajalni izjavil, da upa, da mu bo šlo v redu. Ko sem gledala, kako so vsi hiteli streči stranke, bil je popoldan, ko Dubrovnik zaživi, sem se čudila, kako veliko ljudi se je ustavilo v tako kratkem času. Kupci so bili postreženi hitro in zadovoljni so odhajali, naši prodajalci pa so se trudili, prepričevali, da je v redu čevlji, da lepo pristaja ipd.

Poslovodja Šain Dinko je še povedal, da je delo in odgovornost razdelil med osebe. Vsak je zadolžen za svoj posel in zanj odgovarja, tako da delo teče normalno in ni več problemov, kot so bili, preden je poslovodja nastopil delo v poslovalnici. Gordana Polunič tako odgovarja za dva lagerja in za blagajno ter čistočo, Ljubica Galović odgovarja za dva lagerja in aranžiranje izložb, Svetac Božo odgovarja za skladišče, medtem ko je bila pomočnica Anka Lazarevič ob mojem obisku še na porodnem dopustu.

Verjetno je bilo moje srečanje z osebjem preveč površno, da bi lahko o njih napisala kaj več, saj sem se oglasila pri njih le mimogrede. Menim, da si je naša poslovalnica spet pridobila na ugledu, ker je urejena ter osebe ustrezljivo. Skladišče je oddaljeno nekaj metrov od prodajalne, vendar urejeno in počiščeno, tako da si pravzaprav ne morem predstavljati, kako je bilo prej tako neurejeno, kot je bilo meni iz disciplinskih sporov poznano.

Naši prodajalci so mi povedali, da je v Dubrovniku seveda velik problem stanovanje, ker je zelo drago. Skoraj vsi so prišli iz bližnje ali daljne okolice Dubrovnika, pa so sedaj najemniki, kar pa je kar drago, zato si vsi želijo rešiti svoj stanovanjski problem.

Vida Rozman

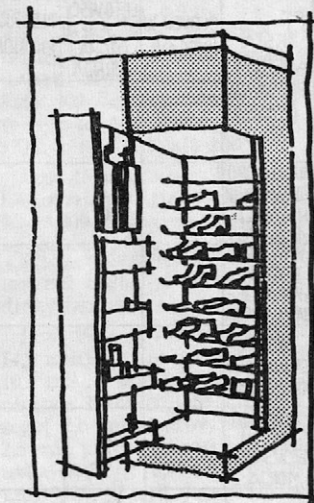
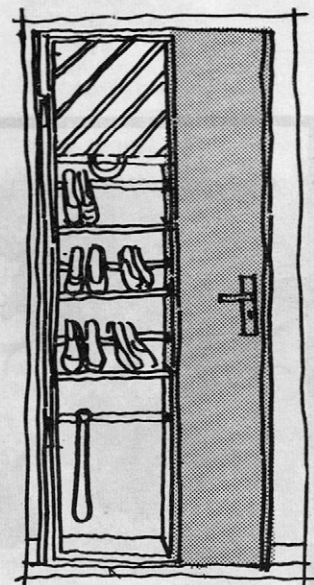
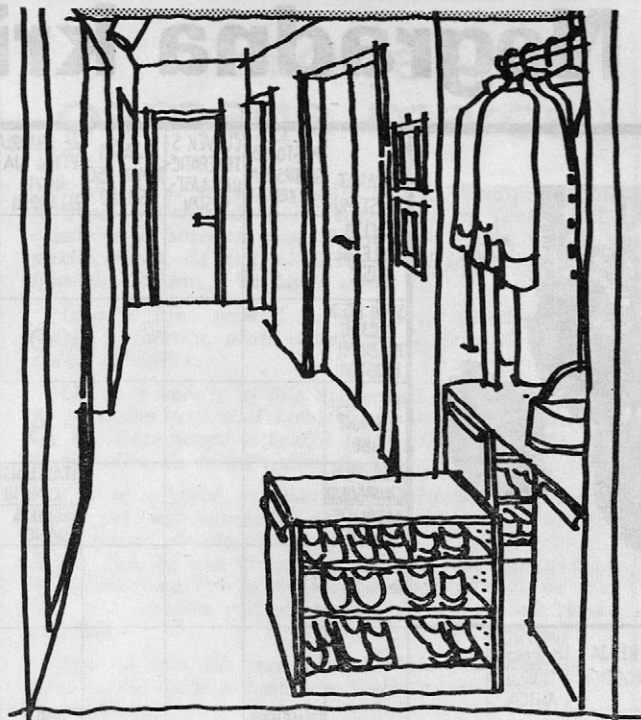
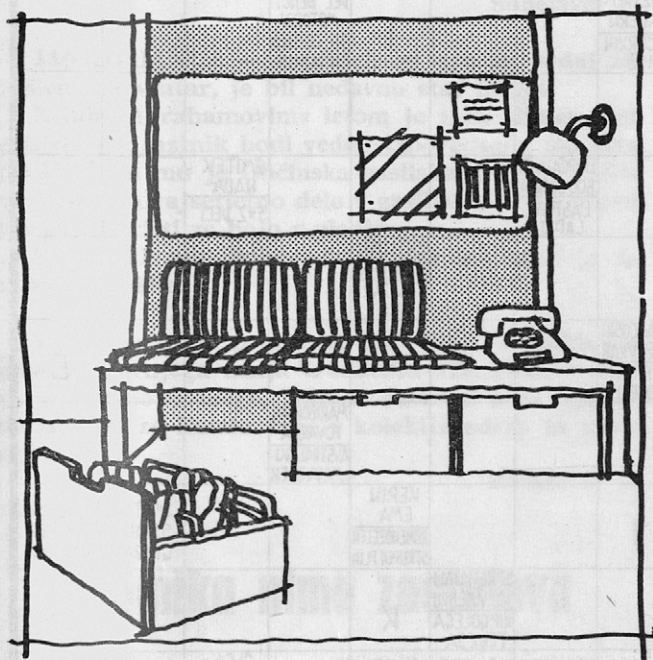
»ČEVLJAR«, glasilo delovne skupnosti tovarne obutev »PEKO« — ureja uredniški odbor: Sašo Ahačič, Franc Grašič, Slavko Hvalica, Franc Jazbec, Branko Košir, Vida Rozman, Marija Slapar. — Glavni in odgovorni urednik Marija Slapar. — Naslov uredništva: Peko Tržič. Telefon 50-260 int. 217. — Tisk: GP Gorenjski tisk Kranj v 3300 izvodih — Izhaja vsak prvi petek v mesecu. List dobijo člani delovne skupnosti brezplačno.

Shramba za čevlje

Kam s čevlji? Ključno vprašanje pri opremljanju predsobe. Poiščite proste kotičke in odkrili boste, da je

še veliko neizkoriščenega prostora, ki ga boste s pridom uporabili v ta namen. Seveda pa je velikost tista,

ki bo odločala ali boste čevlje postavili na police, s petami zatakneli za prečke ali pa obesili zanje pripravljene nastavke. Za vse izvedbe pa je nujno, da poskrbite za kroženje zraka med spravljenimi čevlji.

Omara za čevlje vam bo v veliko korist. Vanjo boste spravili obutev, ki se redko uporablja, ostali prostor pa izkoristite za shranjevanje čistilnega pribora. Če boste zu-

nanje površine oblepili z zrcali, boste istočasno rešili še drug problem.

Pri izredno majhnih prostorih boste koristno uporabili prosto površino vrat, če boste nanje obesili omarico za čevlje.

Prostor pod odlagalno plokvijo ali sedežno klopjo tudi lahko izkoristite. Vanj zložite obutev in ves spremljajoči pribor in zagrnite z zavesami.

Breda

Obrat plastike

Obrat plastike je še mlad. Letos bomo praznovali 5 obletnico. Prvi stroji za brizganje plastike so bili postavljeni v sekalnici. Od tedanjih 3 strojev, vsi so od tovarne ENGEL iz Avstrije, smo se razširjali in sedaj imamo 10 strojev. Zaradi neenakomernih naročil peta in napetnikov, kar je bila naša proizvodnja, smo imeli večkrat velike zastoje ali pa smo mora-

li delati ob sobotah in nedeljah.

V lanskem letu smo začeli izdelovati ohišja za vrtnalne stroje in ohišja za telefone za ISKRO Kranj. V začetku smo imeli naročila za majhne količine, pozneje pa so se naročila večala, predvsem zaradi hitre dobave in zadovoljive kvalitete. Kvaliteto izdelkov ni bilo lahko doseči, zato smo se vsi trudili, da smo ugodili

V prizidku — obrezovanje izdelkov iz plastike

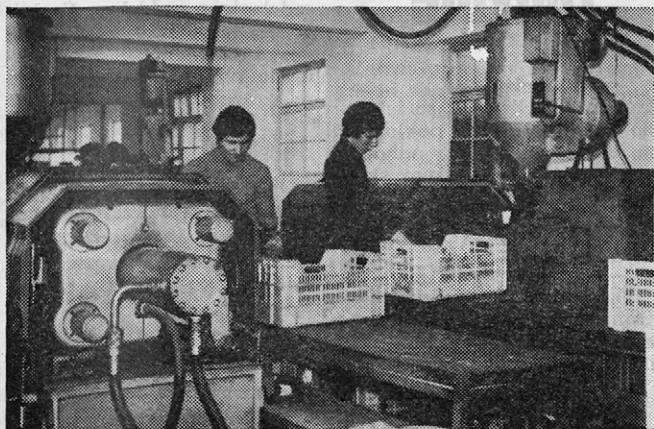
sedaj poleg delov za telefone tudi stikala.

Vseh teh uspehov prav gotovo ne bi mogli doseči brez truda in prizadevanja vsakega posameznika in vseh sku-

PeKo

paj. Precej težav smo imeli pri izdelavi peta, delno zaradi orodja. Stanje se je izboljšalo in upam, da za vnaprej ne bo prišlo več do zastojev.

Kralj Tone

Irič Mileta in Matović Bogdan izdelujeta ohišja za telefone

njihovim zahtevam. V mesecu decembru smo delali vse proste sobote in nedelje, da smo izdelali zadostno število telefonov, ki jih je ISKRA izvozila v SSSR. Tako smo v lanskem letu izdelali skupaj približno 2,5 milijonov delov za telefone, poleg tega pa še razne druge dele. Seveda smo imeli večkrat težave z dobavo materiala. To nam je povzročilo tudi določene težave v proizvodnji.

Zaradi pomanjkanja prostora za obrezovanje in kontrolo, smo bili prisiljeni iskati rešitev v razširitvi. V rekordnem času so nam sezidali prizidek, kjer je dovolj prostora in dobro služi svojemu namenu. Tako izdelujemo

Matović Miro pri stroju za brizganje plastičnih mas

Nagradna križanka

						APARAT ZA STIMULACIJO OBOLELIH MISIC	MESTO OB SVADRSKEM JEZERU	ČLOVEK S TELEPATIČNIMI LASTNOSTMI	DIJAŠKI DOM Z VSO OSKRBO	ŽE IZUMRLA PTICA NA NOVI ZELANDIJI	URŠIČ FRANC	IT. FILMSKA IGRALKA (SOFIJA)	VAROČITEV ABONMAJA	TIPičNOST	OMAHEN JUDITA	NIEMSKI PISATELJ IN NOVELIST (WILHELM)	8. MAREC	DVOSEDEŽNI BIKIKEL			
						STRAH PRED VEČJIMI PRAZNIMI PROSTORI				O									A		
						IME ITAL. IGRALKE RIBE					A	HUDA TATVINA, ROPANJE							ANICA DOVŽAN		
						AMER. FILM. IGRALKA SANDRA ZAPOLNJEVANJE							ITALIJANSKI PETRO-KEMIČNI KONCERN						DEL BENC. MOTORJA		
VRSTA AMERIŠK. PLESA IN GLASBA ZANJ	ČLOVEK, KI ONEGAVI	LETOVIŠČE NA SEVERU OTOKA LOSINJA	PISARNA EKONOMA	RIBJA KOŠČICA	UMETNIJE ČAROVNIKA TERAN ANICA																
				S		TRAJNJEK ALBINA PRODAJALEC NA VATLE		POD ZEMLJA TAJNISTVO ZA NOTR. ZADEVE				GORENJSKO LETOVIŠČE TAVČAR ANA		ŽMITEK NADA 5x2 DECI							
RUSKI DOMOLJUBNI PESNIK (NIKOLAJ, 1821-76)		E				TEREZIJA TIŠLER BANJA		FRANČOSKI POPEVKAR ŠEF KP INDOZEZIJE					O		E						
KRILATI DEČEK, SPREMLJEVALEC EROSA				T	PRITISK																
DEDNA ZASNOVA V KROMOSOMIH				DOLGA DOBA, ERA	OKRASNI VLOŽKI IZ DRUGAČNEGA LEŠA								MARIBORSKA TOVARNA AVSTRALSKI MEDVEDEK		SMRTNI STRAH, GROZA	PRIPADNIK OGRSKEGA NARODA					
MESTO NA SEVERU AZOVSKEGA MORJA	Z				POHVALJALNA ZNAMENJA V SLOVARJIH			DOBERLET ANA GRŠKA CRKA				SPREHAJALŠČE V MESTU KIP GOLEGA TELESA	K								
KRAVJI ORGAN					OČE OLIVERA KLEMEN	SPIRALNA ŽICA NEŽA KERŠIČ															
ENAKOMERNO DOGAJANJE																					
TEKOČE SREDSTVO ZA POMIVANJE	E			KOVANJE						POPISIJ V ČEVJAR.	NABIRALEC TRAV, ZELIŠČAR										

Rešitev križanke iz 2. številke Čevljarja:

Vodoravno: PEPSIN, TEKST, NAPETNIKI, PETE, AR, TRAVAR, SR, ZARJA, ELO, AP, OBRAT, PLASTIKE, BIRO, IRAN, IMOS, SAT, RZ, LOTOS, PRESA, PREZID, ADITIVNOST, REMIZE, RM, RADOJKA, ASA, GLD, AORIST, SEAN, TT, ZAKONSKI STAN, NK, APOLOGET, SLINARICA, ONOREVOLE, BAC, PUDER, STRIC, NAK, EMA, ARARA.

Dobili smo 80 rešitev. Tokrat je bil zreb naklonjen reševalcem:

1. nagrada 80 din — Marija Rejc — gumarna
 2. nagrada 60 din — Salko Puškarevič — prodaja
 3. nagrada 40 din — Mali Milena — tehnični sektor
 4. nagrada 20 din — Pogačnik Tone — prodaja
 5. nagrada 20 din — Jana Roblek — prodaja
- Zrebala je Francka Hlebš. Rešitve današnje križanke pošljite v uredništvo do 20. marca.

Fuis Marjan
Kranj III
Repnik Anica
Novi Sad II
Krstič Boško
Leskovac
Čirić-Stojiljković Marica,
Stefanović Gordana
Ptuj
Praprotnik Darko
Valjevo II
Ristovci Slobodan
Beograd II
Pavlović Dobroslav
Sarajevo
Čengić Seid
Zenica
Smriko Hajrudin
Banja Luka
Javorski Mihajlo

samovoljno
Tomc Vlasta
v JLA
Sirc Bojan

iz prodajne mreže
Ljubljana V
Depoli Marjan
Reka I
Petrović Tatjana
Arandelovac
Živković Radovslav

prirezovalnice 512 za denarno pomoč ob smrti mame
hči Fende Zofija

Ob smrti mojega očeta Janeza Klemenca se iskreno zahvaljujem sodelavcem in sodelavkam prirezovalnice 512 za denarno pomoč in izraze sožalja

hči Marija Klemenc

Ob smrti mojega dragega očeta se iskreno zahvaljujem sodelavkam oddelka šivalnice 512/1 za izkazano pozornost in delovni skupnosti tovarne obutve »PEKO« Tržič za izraze sožalja

hči Ivanka Sedej

Ob boleči izgubi mojega očeta se iskreno zahvaljujem sodelavcem iz prirezovalnice 512 za denarni prispevek in delovni skupnosti za izraze sožalja

hči Marija Dolžan

Iskrena hvala sindikalni organizaciji za denarno pomoč v času moje bolezn

Ferdinand Špik

Prišli

v tovarno
550 odd.

Kastelic Binca, Užmah Gabrijela, Špur Marija, Golobič Sonja, Pavošev Kati, Kovač Angela
odd. 512

Zech Jelka, Dovžan Marica, Bešter Ana, Bučan Dragica, Gosar Damjana, Vidic Ramona, Toporiš Mojca, Pirih Lidi-ja, Šnedic Tatjana

odd. 511
Polajnar Marija, Smukavec Bogomir, Lučki Irena
odd. 520

Kokol Ivan
odd. 521
Žalik Leonida, Ahačič Marija, Hegič Refika
odd. 522

Tišler Irena, Papler Sonja
splošni sektor
Cehić Hajra
PUR
Klemenčič Marjan

v prodajno mrežo
Škofja Loka

Odšli

iz tovarne
sporazumno
Kalšek Helena, Perko Angela, Razinger Marija, Ahčin Ana, Mušič Zvonka, Logar Majda, Šenkiš Miro
inv. upokojitev
Pogačar Štefka, Vuk Veronika

Zahvale

Vsem sodelavkam in sodelavcem oddelka 511 se iskreno zahvaljujem za poklonjeno darilo ob mojem odhodu v pokoj in želim vsem skupaj še obilo delovnih uspehov.

Vera Vuk

Vsem zaposlenim v oddelku gumarna 540, se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč v času moje bolezn.

Intihar Vera

Iskreno se zahvaljujem sodelavcem in sodelavkam iz

Naši jubilanti

Uvedli smo novo rubriku NASI JUBILANTI. Zdi se nam prav in lepo, da ob pomembnih obletnicah čestitamo tudi v našem časopisu.

Tovariš JOŽE MOČNIK je praznoval 28. 2. 1975 petdesetletnico svojega življenja. V podjetju je zaposlen od 1. 1. 1947 na različnih delovnih mestih. Sedaj je šef tehnološke priprave dela v tehničnem sektorju. Za njegovo dosedanje uspešno in požrtvovalno delo in za nadaljnje dobro sodelovanje mu iskreno čestitamo in mu želimo, da bi bil še dolgo med nami vesel, zdrav in zadovoljen.

Sodelavci

JANKO JANUŠ — kvalificirani usnjar, sedaj zaposlen kot vratar, je bil nedavno star 50 let.

Kljub »Abrahamovim« letom je zelo vitalen, kot gasilski podčastnik hodi vedno vzporedno z mladimi gasilci. Lani mu je Občinska gasilska zveza podelila medaljo za dvajsetletno delo v gasilstvu. Vsak prosti čas pa izkoristi za hojo v planine.

Sodelavci mu želimo še veliko let zdravja in uspešnega dela.

V februarju je praznoval tudi **JOŽE GRAMC** — sekalec zgornjega usnja v oddelku 512. Praznovanje ga je zateklo bolnega. Iskrene čestitke z najlepšimi željami, da se kmalu vrne v kolektiv zdrav in zadovoljen.

Sodelavci

»Romika nima zastojev«

Več ali manj je znano, da je nemška čevljarstva industrija v velikih težavah in da dela večkrat s skrajšanim delovnim časom. Romika je obratovala do sedaj vedno normalno.

Pri njih je običaj, da stalne delavce primerno nagradijo in so tako tudi v letu 1974 obdarili 47 jubilarov, ki so delali 25 let nepretrgoma v podjetju. Dobili so poleg denarne nagrade še praktična darila.

Ob tej priliki je g. Lemm, ki vodi podjetje, osvetlil v kratkih obrisih položaj Romike.

Poudaril je, da se morajo »stalni izboljšavi tehnike« zahvaliti, da do sedaj še nikdar ni bilo potrebno delati v skrajšanim delovnem času. Naročila, ki so do sedaj zbrana, narekujejo za leto 1975 celo povečanje števila zaposlenih.

Iz njegovih izjavanj je razvidno, da je zaposlovala Romika leta 1949 1688 delavcev, danes pa jih ima 3000. Takrat so izdelali 2,6 milij. parov v vrednosti 16,8 milij. DM (117 milij. din), v letu 1974 pa 9,5 milij. parov v vrednosti 125 milij. DM (870 milij. din).

Povodom moga odlaska u mirovinu, nakon 35 godina provedenog staža na radu kod preduzeća »PEKO«, zahvaljujem se cijelom kolektivu prodavaonice »PEKO«, Zagreb I. na priredjenoj svečanosti, koja je održana dne 25. januara 1975 godine.

Zahvaljujem svima na posebnosti pažnji i srdačnosti, kao i na lijepim poklonima i cvijeću.

Pored toga zahvaljujem se poslovodji prodavaonice »PEKO« — Zagreb II. — drugu Ferko Miji, kao i njegovoj supruzi na prisustvovanju svečanosti, kao i na uručnim poklonima.

Isto tako i posebna hvala bivšem poslovodji prodavaonice »PEKO« I. drugu Belčić Gustavu na uručnim poklonima i cvijeću.

hči Marija Plajbes

Kesner Ljubica

Bilo je osmega marca

Prvič sta se srečala na vaški veselici. Ema takrat še ni znala plesati. Bilo ji je sedemnajst let. Igor je bil mladeinč iz sosednje vasi. Bil je že v službi, imel je poklic. Kako, da ni imel dekleta? Bil je mamin ljubljencek. Oče mu je že davno umrl.

Igor je Emo povabil na ples. Prav nerodno se je vrtela v začetku, proti večeru pa je že znala plesati polko in valček.

Od tiste nedelje ni bila nikjer več sama. Kot senca jo je vedno spremljal Igor. Včasih si je želela, da bi šla s prijateljicami, a Igorju to ni bilo všeč. Težko se je navadila, da je bil vedno ob njej.

Čas je mineval, pretekla so že tri leta, ko je Ema sama pri sebi ugotovila, da z Igorjem ne bo nikoli prav srečna. Predlagala mu je, da bi si poiskal drugo dekle, ona, da ima še časa in podobno. Ne, kaj takega ni pričakovala. Igorju so pritekale solze. »Moški, pa jo če,« si je mislila, »no, nisem vedela, da me ima tako zelo rad.«

Spet je bilo kot prej. Ema in Igor vedno ob njej. Spet je minilo leto. Igor je v službi napredoval, bil je že mojster.

Nekega dne je Ema spoznala, da ji je usoda namenila Igorja in da ne more biti drugače. Že nekaj časa je slutila, da se v njej poraja novo življenje.

Lep pomladni večer si je izbrala Ema za to, da je Igorju povedala skrivnost. »Ti, veš, da bova imela otroka. Hčerka bo, to vem.«

Igor jo je pogledal s tako čudnim pogledom, ki ga pri njem še ni opazila. Prepričana je bila, da se bo zjokal kot otrok, saj je tako rad jokal, kadar ga ni hotela videti.

»Ne, saj to ni mogoče, ne more biti res,« je zagrejal.

»Ja, kaj pa se delaš tako nevednega, kako ne more biti res,« je dejala. Igor se je obrnil, rekel lahko noč in odšel.

Ema je obstala kot prikovana. Ni vedela, kako je pozneje prišla domov. Sestra jo je ogovarjala in spravevala vse mogoče, ona pa ni zato nič vedela. Čez nekaj dni jo je brat vprašal: »Ti, kje pa je Igor, da ga že nekaj dni ni?«

Nič ni odgovorila. V sebi je nosila bolečino.

Prišel je čas, ko je morala povedati domačim. »No, saj sem vedela,« je dejala mama in zajokala na ves glas.

»Ne joči še ti, ali ni že dovolj hudo meni?« ji je ušlo nič kaj prijazno.

Minilo je poletje. Ema si je morala kupiti široko obleko in ni mogla več skriti, kako je z njo. Na Igorja ni več mislila.

»Nič prida dedec,« so modrovale sosedje.

Za osmi marec so v vasi pripravljali zabavo za žene. povabili so tudi Emo. Toda Ema ni mogla. Tisto popoldne so jo odpeljali v porodnišnico. Še pred polnočjo je rodila hčerko. Ni vedela, ali naj joče od žalosti in bolečine, ali naj se smeje od sreče. Namesto šopka od Igorja je dobila hčerko.

Brat in sestra sta prišla ponjo v porodnišnico. Ema je imela polne oči solz. Brat ji je rekel: »Le zjoči se, lažje ti bo. Nič ne skrbi, vsi bomo imeli radi našo Sonjo.« Ime je izbral brat.

Ko je bila Sonja stara en mesec, se je Igor oženil. Vzel je tako, ki je imela hišo.

Sonja je rasla. Ko je osmega marca praznovala svoj sedmi rojstni dan, je nastopila tudi na proslavi. Pela je pesmico »Tata, kupi mi avto«. Sonjin glas je nežno zadonel po dvorani. Marsikatero oko je bilo solzno. Tudi Igor je bil za odrom. Pel je pri moškem pevskem zboru. Slonel je ob steni in tako močno jokal, da se potem ni mogel nastopiti v naslednji točki. »Vidiš, to bi morala peti meni,« je dejal prijatelj.

»Mami, pogledj, zakaj pa tale joka,« je dejala Sonja in pokazala na Igorja. »Gotovo mu je hudo, kaj hudega se je moral spomniti,« je dejala Ema, prišla Sonjo za roko in odšla.

Igor je jokal, ne prvič, ampak takrat je jokal od bolečine. Po treh letih zakona mu je žena povedala, da ne bosta imela otrok.

ŠVICARSKA
INDUSTRIJA
OBUTVE
PRED
KATASTROFO

Kriza je zajela tudi švicarske tovarne obutve. Tako je tovarna »Savoy« v Ticinu prejšnji teden odpustila 55 delavcev, ki so prihajali na delo iz Italije. Tovarna Bally je sporočila, da je zaprla tri obrate v Švici, dva v kantonu Valais. Prizadetih je bilo 100 delavcev. Tovarna Strub Glutz et Co. v Oltenu, ki je dosedaj zaposlovala 45 delavcev, jih je odpustila 20. Vodstvo tovarne namerava še to leto zapreti ves obrat.

Proces krčenja tovarne obutve se nadaljuje že od leta 1966.

Združenje industrijskih obratov obutve je poslej zgubilo 22 svojih članic ter jih ima smo še 36. Leta 1968 so ustanovitelji ustavili delo v tovarni Hug, ki je zaposlovala 900 delavcev. Prav tako tudi v tovarni Walder v letu 1973; v tej je delalo 500 ljudi.

Leta 1966 je bilo v švicarski industriji obutve zaposlenih še 11.000 delavcev, danes jih je komaj 5.600. Polovica teh delavcev je tujcev, samo v tovarni Bally je 40% tujih državljanov.

Leta 1966 so v Švici izdelali 14,8 milijonov parov, leta 1973 10,2 mil., a lani 9,5 mil. parov obutve. Izvoz je leta 1966 dosegel 2,6 mil. parov, lani pa 2,5 mil. parov. Hkrati narašča uvoz čevljev: 8,7 mil. parov leta 1966, 19 mil. leta 1973 in 22 mil. leta 1974. Na tri pare čevljev, ki jih prodajajo švicarske trgovine, sta dva para iz tujine.

Švicarji sami priznavajo, da so tega pojava krive previsoke cene švicarske obutve. Plače so v švicarskih tovarnah višje, toda glavni krivec je nihanje valut. Zaradi devalvacije lire so se italijanski čevlji za švicarskega kupca pocenili. Zato se je dvignil uvoz iz Italije, in sicer od 6,5 mil. parov v letu 1973 na 8,2 mil. v letu 1974. To je razlaga Združenja švicarske industrije obutve.

Toda obstajajo še drugi razlogi tega pojava krize v švicarski industriji. Popustila je namreč poraba. Neki trgovec s čevlji v Ženevi je dejal, da švicarski čevlji srednje cene ne ustrezajo več modi.

Združenje švicarskih bank (Union de Banques Suisses) meni, da je treba osredotočiti industrijo in proizvajati manj tipov čevljev. Prvovrstni švicarski čevlji so zdržali konkurenco na tujih trgih, pa tudi na domačem. Lansko poletje so švicarski industrijci zahtevali od vlade, naj uvede posebno carino in tako zaščiti njihovo proizvodnjo. Vlada je to zahtevo zavrnila. Industrijci bodo svojo zahtevo ponovili ter računajo, da bo vlada pod pritiskom delavskih sindikatov popustila.

V Sionu je delavstvo protestiralo proti zaprtju dveh tovarn Bally v kantonu Valais.

Janko Rozman

Zahvale

Sodelavkam iz oddelka 511 in 512 iskrena hvala za venec in šopek ob smrti očeta

hčeri Rozman Ani
in Konc Mari

Ob bridki izgubi drage mame Doroteje Uranič, se najlepše zahvaljujem sodelavkam v oddelku 512 trak II. za podarjeni venec in izrečeno sožalje.

žalujoča hčerka
Francka Kersnik in
ostali domači

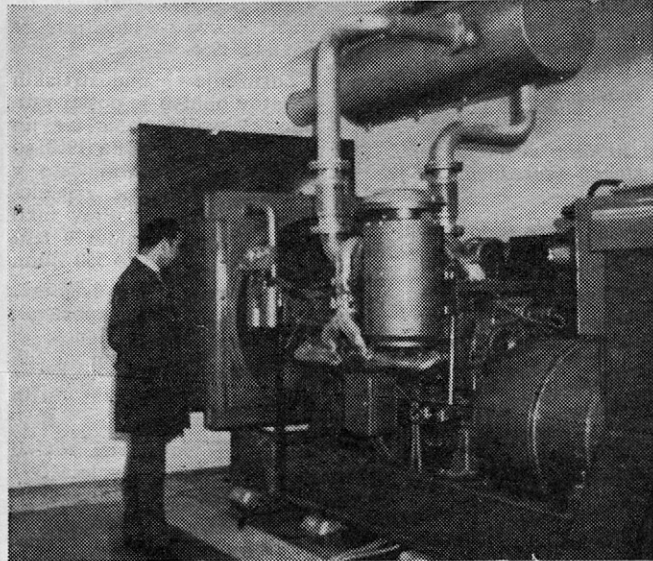
Ob boleči izgubi moje mame se zahvaljujem sodelavcem in sodelavkam iz priredovalnice 512 za denarno pomoč.

Nova pridobitev

V torek, 4. februarja, je začel obratovati diesel agregat, ki bo oskrboval tovarno z električno energijo v slučaju redukcij. Agregat je izdelala ladjedelnica ULJANIK iz Pule. Ima moč 460 KVA, to je približno 380 KW. Sestavljen je iz dvotaktnega diesel motorja firme General Motors z močjo 562 KM in trofaznega sinhronskega generator-

Montaža agregata je bila izvedena s pomočjo domačih delavcev. Dela pa je vodil ing. Mrak Janez in Perčič Viktor. Zagon agregata sta izvršila predstavnik ladjedelnice Uljanik in General Motorsa.

Agregat napaja v I. fazi gumarno, kasneje pa bo vklopljen v omrežje, če bo Elektro Kranj izdal

Ing. Janez Mrak pri generatorju

ja proizvod ladjedelnice Uljanik. Agregat je montiran v novi stavbi ob strugi Bistrice.

soglasje, zadostuje pa za 40 % porabo naše tovarne.

Vzgojno varstveni zavod Tržič

OBVESTILO

Vzgojno varstveni zavod Tržič obvešča vse starše, ki želijo vpisati predšolske otroke v vrtec Grad, Zg. Bistrica, Sp. Bistrica in Pristava za šolsko leto 1975/76, da bo vpisovanje od 17. do 28. marca 1975 vsak delovni dan od 8—14.30, v četrtek, 20. in 27. marca, pa do 17. ure na upravi zavoda (vrtec Grad).

Ob vpisu je potrebno vplačati tudi akontacijo oskrbnine za mesec september 1975 v višini 200 N din, ki pa zapade, če otroka odjavite. Izven zgoraj navedenega roka vpisa bomo sprejemali otroke le v primeru, če ne bodo zasedena vsa mesta v vrtcih.

Pogoj za sprejem: otrok mora biti telesno in duševno zdrav, do septembra 1975 mora dopolniti 2 leti starosti.

Vplačilo akontacije oskrbnine smo uvedli zato, ker so prejšnja leta nekateri starši prijaviili otroka, vendar niso bili resni interesenti, mi pa tako nismo imeli točnih podatkov vpisa.

Ravnatelj: Tilka Jan

V februarju sta uspešno zaključili šolanje naši delavki — izredni slušateljci:

Vida Bobič na ekonomski srednji šoli in Marija Lipovac na administrativni šoli.

K uspehu jima iskreno čestitamo.

Člani gasilskega društva PEKO so imeli 14. februarja letni občni zbor, kjer so obravnavali uspehe in pomanjkljivosti iz preteklega leta. Njihovo delo je bilo zelo razgibano in tudi uspešno. Opravili so 22 vaj ali 350 ur pouka v tehniki gašenja in reševanja, udeležili so se treh tekmovanj v republiškem, regijskem in občinskem merilu. V občinskem merilu so na tekmovanju dosegli tretje mesto, med industrijskimi gasilskimi društvi tekstilne in usnjarske stroke Gorenjske pa so prav tako dosegli tretje mesto, kar predstavlja izreden uspeh. Med letom je

bila v TOZD Poliuretan ustanovljena nova desetina, v požarnovarnostnem tednu pa so imeli manjšo slovesnost, na kateri jim je glavni direktor tov. Janez Bedina izročil v uporabo novo motorno črpalko Rosenbauer.

Gasilci so uspešno sodelovali pri gašenju večjih začetnih požarov.

V razpravi na občnem zboru, je direktor pohvalil prizadevanost, pogum in požrtvovalnost gasilcev pri reševanju družbene imovine, ter obljubil, da bo podjetje finančno in materialno poskrbelo za nadaljnje uspešno delo.

Uspešno delo gasilcev v letu 1974

Tov. Jelko Hladnik, zastopnik Občinske gasilske zveze, se je v razpravi pohvalno izrazil o delu društva, vendar je opozoril na pomanjkljivost pri izobraževanju posameznikov, zato je nujno, da člani obiskujejo seminarje za izprašane gasilce, ter nato za gasilske podčastnike in častnike. Le dobro strokovno znanje je lahko porok za uspešno delo pri reševanju družbenega imetja.

Na osnovi poročil in razprave bo izdelan plan dela za tekoče leto.

Edo Petek

O samoupravljanju že vse vem

Z željo, da bi samoupravljalci lažje in uspešneje izvajali poverjene naloge, smo za vse člane samoupravnih organov organizirali seminar, ki je bil izveden v treh skupinah. Program seminarja je bil izdelan tako, da so člani dobili ali osvežili tisto znanje, ki ga mora imeti vsakdo, če hoče dobro in uspešno delati v samoupravnih organih. Zato smo se še posebej potrudili, da smo na seminar povabili predavatelje, ki so dobri poznavalci gospodarskih gibanj pri nas. Vabilu so se radi odzvali glavni direktor, ki je govoril o poslovni politiki našega podjetja, direktor finančnega sektorja je predaval o ekonomskih merilih uspeha gospodarjenja, pravni referent tov. Vida Rozman pa je orisala pomen, vlogo in položaj samoupravljanja.

Ob zaključku seminarja pa na žalost ugotovljamo, da je bila udeležba zelo slaba (42 %). Sprašujemo se, kje so ostali? Ko smo v nekaterih primerih preverjali ali bodo prišli vsaj v drugo skupino, so nam odgovorili: »O samoupravljanju že

vse vem« ali pa tudi: »O tem sem že slišal« in podobno. Še bolj drastičen primer pa se je zgodil v oddelku plastike, kjer so člani, ki so prejeli v roke vabilo, le-tega na mestu raztrgali.

Vso pohvalo pa zaslužijo samoupravljalci v Trbovljah, posebno pa še vodja TOZD, ki je organiziral delo tako, da so se seminarja udeležili vsi vabljeni. Tudi v tem obratu delajo na dve izmenici, tako kot večina oddelkov v Tržiču, in ni bilo

vprašanje kako bo nadoknadilo izgubljeni čas 37 delavcev — samoupravljalcev. Pri nas pa je vedno in povsod prisotno dvoizmensko delo.

Škoda, da so samoupravljalci tako malo zainteresirani za poslovna dogajanja v podjetju, zato pa se rajši v manjših neorganiziranih skupinah sestajajo in rešujejo probleme na neprimeren način. V ta seminar smo vložili mnogo dela in truda, vendar pa vse zaman!

Milka Meglič

Seminar za trgovske pomočnike prodajne službe

Za prodajalce naše prodajne mreže smo na Bledu organizirali trodnevni seminar, katerega so se udeležili predvsem novi delavci oziroma tisti, ki so stopili v delovno razmerje po letu 1973. To leto je bil namreč organiziran zadnji tovrstni seminar in smo do letos sprejeli večje število novih delavcev. Udeležence smo razdelili na tri skupine s tem, da bo tretja imela seminar šele v prvih dneh aprila, medtem ko je bil za ostali dve organiziran v februarju.

V prvih dveh skupinah se je seminarja udeležilo 80 tr-

govskih pomočnikov. S programom so bili izredno zadovoljni, saj so si ogledali tudi tovarno in obrat poliuretana. Posebno jih je zanimala sama tehnologija obutve, proizvodni proces in nova kolekcija, saj je za njih zelo interesantno kakšne modele bodo prodajali v naslednjih dneh. Upajmo, da je bil seminar koristen, uspehi pa se bodo pokazali pri prodajnih rezultatih v samih poslovalnicah.

Več o tem bomo lahko napisali, ko bo seminar zaključila še tretja skupina.

Milka Meglič